

STÅL

därför att stål är materialet

som tål fuktighet
och temperaturväxlingar.

CENTAUR

34–44 lbs vid 28" pil

DIANA

25–34 lbs vid 25" pil

TIGER

49–62 lbs vid 28" pil

Säljes i sport- och
järnaffärer.
Om SEEFAB inte
finns i Eder affär,
kontakta oss.

därför att
Seefab är
modellen

som vunnit världsmark-
nad och världsmästerskap.

Sandviken. Tel. 540 70

SEEFAB

PILAR:

cyindriska, diam. 5,5 mm
och koniska 24", 25", 26"
27" och 28"

NYHET dampil

cyindrisk, diam. 5 mm
24", 25", och 26". Krävo
endast 28" drag på 70 m.

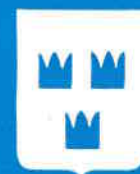
9

Sept. 1954

Arg. 7

Gert Spicker, Igelboda

BÅGSKYTTE

ORGAN FÖR SVENSKA BÅGSKYTTEFÖRBUNDET

NYTT svenskt rekord

259 poäng
på 50 meter
korthåll

satte HERBERT NYMAN, TIBRO vid N. M.-uttagningarna i Huskvarna den 11 juli, med TROJAN PANTER-BÅGE, 46 lbs. TROJAN PANTER-BÅGE även lovordad fältskyttebåge där flera förnämliga placeringar noterats.

En ny typ av dambåge GASELL liknande Trojan Panter, med ett utomordentligt kast, nu leveransklar. 33—35 lbs vid 25" pil. Pris 125.— kr.

Trojan Gasell Dam- och Juniorbåge.

Styrka 25—33 lbs vid 25" pil.

Vikt 360 gram. Pris kronor 80:—.

Trojan Glasfiberpil i Rör. Tävlingspil kronor 9:—.

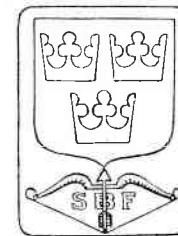
Trojan Glasfiberpil. Massiv Träningspil kronor 5:50.

Trojan Träpil kronor 3:25.

Säljes endast genom Sport- och Järnaffärer.

Ryds Industri AB

R Y D — Tel. 13, 260, 261.

FÖRBUNDSSPALTEN

Förbundsmötet

1954 års förbundsmöte har programenligt avhållits i samband med SM. Denna gång i Malmö och under ordförandeskap av Carl-Henrik Bergström, Sandviken.

I stort sett gick allt i den "gamla stilen" och kan konstateras att förbundsstyrelsen har föreningarnas förtroende. Hela styrelsen blev omvald så när som på ett undantag. Einar Tenne, Hälsingborg som frånsagt sitt ledamotskap avtackades av förbundsordf. I hans ställe valdes Kjell Bengtsson, Malmö. Verksamhetsberättelsen föranledde ingen diskussion utan godkändes i befintligt skick.

Förbundsstyrelsens förslag till nya stadgar godkändes likaså utan diskussion. Förbundssekreteraren meddelade vidare att en genomgripande revision av våra tävlingsbestämmelser pågår och att arbetet med detta beräknas vara avslutat omkring årsskiftet. Föreningarna kommer härvid att få tillfälle att avge sina yttrande.

1954—55 års förbundsstyrelse har följande utseende:

Ordförande: Henry Kjellson, Stockholm

Sekreterare: Olle Lifors, Stockholm

Kassör: Mausi Evans, Stockholm

v. ordförande, Kjell Bengtsson, Malmö

Protokollsekr.: Sven Jansson, Södertälje

Redaktör: Gösta Smedel, Borås

Pressombud: Lars Ekegren, Lidingö

Tomas Bolle, Sandviken

Birgitta Bange, Falun

Artur Larsson, Tuna-Hästberg

Otto Bergö, Göteborg

Viktor Andersson, Malmö

Specialdistriktsförbund

Sveriges Riksidrottsförbund har efter framställning från Bågskytteförbundet godkänt att upprätta ett specialdistriktsförbund i Blekinge distrikt för bågskytte.

Tidskriften BÅGSKYTTE, Svenska Bågskytteförbundets officiella organ
Redaktör och ansvarig utgivare: Gösta Smedel, Regementsgatan 10, Borås
Tel. 142 55.

Prenumerationsavgift: kr. 10 per år, 1/2 år 6 kr. inkl. porto. Postgirok 37 90 05.

Annonspriser:

1/1-sida kr. 100:—, 1/2-sida kr. 50:—, 1/4-sida kr. 25:—, 1/8-sida kr. 15:—

Nya föreningar

Värmland:

Arvika Bågskytteklubb

Svanskogs Bågskytteklubb

Halland:

Lindome Bågskytteklubb

Uppland:

Norrtälje Bågskytteklubb

Skåne:

Addo Bågskytteklubb

1955 års SM i fält- och jaktsskytte

Föreningar som önska arrangera Svenska Mästerskapen i fält- och jaktsskytte skall senast den 31 nov. insända arrangörsansökan

till Fältsskyttekommittén (FK). Dylig ansökan skall innehålla en kostnadskalkyl, organisationsplan och skall adresseras till Artur Larsson, Tuna-Hästberg.

VM 1955

Uttagning av landslag till VM i Helsingfors skall även ombesörjas. Uttagningstävlingen beräknas avhållas i juni månads slut. Föreningar som är intresserade att arrangera dessa uttagningstävlingar skall senast den 30 nov. inkomma med arrangörsansökan och adressera densamma till Kjell Bengtsson, Rågånsvägen 19, Arlöv.

Olle Lifors

Förbundssekreterare

Danmark

Tjeckoslovakien

Sverige

Litet på sidan om vår stora SM-tävling i Malmö pågick även en korrespondentstävling mellan Danmark, Tjeckoslovakien och Sverige. Initiativet till tävlingen togs av Tjeckoslovakien. Efter diverse telegramväxlingar enades man om att Sverige skulle få skjuta den 21—22 aug. — alltså i samband med SM — och Danmark—Tjeckoslovakien den 14—15 aug.

Det kan ju vara bra att så här före det stora slaget (VM alltså) känna varandra på pulsen och det var väl även tjeckernas mening. Om jag inte tar alldeles fel så är väl

dessa tre länder "de stora" i Europa varför tävlingen varit intressant och ger oss vissa antydningar. För Sveriges vidkommande kan konstateras att våra skyttar har passerat toppformen. De var inställda på NM och jag förmodar att de danska skyttarna var inställda på samma tävling.

Av nedanstående resultatlistor framgår klart att våra damer har det svårare att "hålla undan", men vi har ju några månader på oss till VM och mycket kan ju hända.

Slutligen vill jag framföra en hälsning från Tjeckoslovariens bågskyttar som i ett brev även uttalar en förhoppning om fortsatta framgångar.

Olle Lifors

Herrar:

1 Hadas, Tjeckoslovakien	1559
2 Tang-Holbek, Danmark	1541
3 E. Andersson, Sverige	1497
4 E. Bissman, Sverige	1473
5 B. Olsson, Sverige	1472
6 T. Jönsson, Sverige	1452
7 Jørgensen, Danmark	1448
8 S. Svensson, Sverige	1433
9 E. Nilsen, Danmark	1425
10 E. Ståhl, Sverige	1417
11 P. Söllingyraa, Danmark	1413
12 Flaisman, Tjeckoslovakien	1392
13 B. Siry, Tjeckoslovakien	1384
14 A. Hansen, Danmark	1383
15 Bastar, Tjeckoslovakien	1339

Lag:

1 Sverige I	4442
2 Danmark I	4414
3 Tjeckoslovakien I	4335
4 Sverige II	4302
5 Danmark II	4123
6 Tjeckoslovakien II	3889

Damer:

1 I. Axlund, Sverige	1385
2 B. Eriksson, Sverige	1312
3 E. Hansen, Danmark	1306
4 Safrankova, Tjeckoslovakien	1296
5 B. Sörensen, Danmark	1263
6 Briyova, Tjeckoslovakien	1238
7 Rockova, Tjeckoslovakien	1219
8 Sodiva, Tjeckoslovakien	1202
9 Karolova, Tjeckoslovakien	1184
10 S. Lohmann, Danmark	1162
11 G. Tang-Holbek, Danmark	1146

12 M. Jørgensen, Danmark	1143
13 A. Troelsen, Danmark	1124
14 A. Schagerström, Sverige	1116
15 A. Gustavsson, Sverige	1109
16 U. Jeppson, Sverige	1107
17 B. Karlsson, Sverige	1098
18 Bartlova, Tjeckoslovakien	1059

Lag:

1 Sverige I	3813
2 Tjeckoslovakien I	3753
3 Danmark I	3731
4 Tjeckoslovakien II	3445
5 Danmark II	3413
6 Sverige II	3314

Bågsträngar

Strängar till alla bågtyper, limmade sträckta, töjningsfria. Vid beställning av APOLLO uppge om stor eller liten ögla. Mot postförskott à 3.50.

5 strängar fraktfritt.

Rabatt till klubbar med större order.

E. ARTUR LARSSON
Tuna-Hästberg

**BROSCHYRER-
ETIKETTER**

Bäst i litografiskt tryck

BORÅS KLICHÉ & LITOGRAFISKA A.-B.

Alingsås Damjuniorer

Fr. v. Birgitta Gottschlag, Berit Dahn, o. Birgitta Gustafson

ALINGSÅS BÅGSKYTTEKLUBB

Under den nu avslutade tavelsskyttesäsongen har våra skyttar tävlat sparsammare än under föregående år. Detta har främst sin orsak i att vi under sensommaren och hösten har jobbat med tillbyggnad av vårt klubbhus. Detta arbete närmar sig nu med stora steg sin fullbordan och vi kan inom den närmaste tiden taga verket i besittning.

En hel del nya skyttar har vi fått i år och dessa kommer säkert att låta tala om sig under nästa säsong. Dagarna 28 och 29 aug. sköt vi klubbmästerskap i tavelsskytte och då hade inte mindre än 20 skyttar mött upp. Det mest glädjande vid dessa tävlingar var att 3 damjuniorer mötte upp. Dessa

flickor har ett brinnande intresse och kommer säkert att få med flera av sina kamrater i klubben. De övriga klasserna hade följande antal deltagare: Damer 3, herrar 12 och juniorer 2. Seniorerna sköt in int. helrond och juniorerna enkelt korthåll. Värdret var blåsigt varför resultatet blev relativt låga. Mästare i de olika klasserna blev:

Damer, sen.:	Dagny Andersson	831
Damer jun.:	Berit Dahn	323
Herrar sen.:	Stellan Andersson	1358
Herrar jun.:	Ingemar Olausson	462

Med bågskyttehälsning
A. Björkman

Ungdom

på
frammarsch

Burton tog Seefab Cup för alltid

Sköt 800 poäng på korthållsrond

Jim Burton, Nya Zeeland

Karlsson, Skara, komma över 1500 poäng, och Stig är för övrigt värd en extra eloge därför, att han är den ende som tre år i följd lyckats komma in bland de tre bästa och få medalj. Även i herrarnas lagstrid har det främst varit en kamp mellan Danmark, Nya Zeeland och Sverige. Cupen stannade länge i Danmark, ända till 1951, då Nya Zeeland för första gången blandade sig i den nordiska leken och kom på tredje plats. Året därpå var det moget för en seger, som det sedan dess behållit. I lagtävlingen har det dock varit jämnare än i den individuella och när priset nu för alltid stannar hos Burton, kan det vara skäl att studera de sista årens resultat, som klart åskådliggör den kamp som ägt rum och den suveräna skjutning som Burton presterat:

Att inköpa ett fint vandringspris för dyra pengar att erövras efter tre segrar oavsett ordningsföljd och redan efter 7 skjutningar behöva sätta upp ett nytt hör väl inte till vanligheterna precis, åtminstone inte i bågskytte, där nya förmågor brukar dyka upp varje år. Så har emellertid skett med männens SEEFAB CUP, som för tredje gången i rad togs av W. Burton från Nya Zeeland. Han är en värdig segrare, inget tu tal om den saken, och han är dessutom en suverän segrare, trots att konkurrensen hårdnat år från år. Från starten 1948 fram till 1951 var det dock ingen som lyckades uppnå 1500 poäng, men 1952, då Burton först deltog, hade han sällskap över 1500-strecket av den danske storskytten Einar Tang-Holbek. 1953 lyckades vår egen Stig

SEEFAB CUP

1951	Tang-Holbek, Danmark	753+731	1484	Sverige	4318
	Nielsen, Danmark	717+730	1447	Danmark	4310
	Hincho, Nya Zeeland	735+710	1445	Nya Zeeland	4164
1952	Burton, Nya Zeeland	793+795	1588	Nya Zeeland	4443
	Tang-Holbek, Danmark	759+760	1519	Sverige	4406
	Karlsson, Sverige	738+757	1495	Danmark	4337
1953	Burton, Nya Zeeland	784+787	1571	Nya Zeeland	4488
	Karlsson, Sverige	744+758	1502	Sverige	4352
	Bell, Nya Zeeland	724+751	1481	Danmark	4272
1954	Burton, Nya Zeeland	800+783	1583	Nya Zeeland	4407
	Hadas, Tjeckoslovakien	763+755	1518	Sverige	4385
	Karlsson, Sverige	757+754	1511	Belgien	4332

Burtons eget rekord från 1952 slog han alltså inte i år, men vad sägs om 800 poäng på enkel korthållsround? Delresultaten var: 50 m 265 p. 10 guld, 35 m 267 p. 7 guld, 25 m 266 p. 6 guld. Värt att notera är också, att vår vän Hadas, Tjeckoslovakien, världsmästare 1938 i London, kommit med i leken igen.

Även på spinsidan gick årets Cup till Nya Zeeland genom Mrs. Joan Aspin, som sköt goda 708+662=1340 poäng. Om USA ej medräknas, som ju skjuter om egen cup, är hennes resultat det näst bästa hittills. Mrs. Webber, Sydafrika, har fortfarande sitt rekord på 1359 sedan 1950 kvar och är för övrigt den enda som har två in-teck-

ningar. Men i årets tävling hamnade hon först på 20:e plats, varför damcupen får vandra litet till. Tar man med de amerikanska damerna bland resultaten kommer väl Mrs. Corbys 744+758=1502 att stå sig ett bra tag till. På spinsidan ligger de nordiska länderna i mellangruppen och lagtävlingen gick även den till Nya Zeeland detta år. Det är främst USA, Sydafrika och Australien som här konkurrerar med vinnarna.

I allt deltog 13 länder mot förra årets 12 och resultaten (alt. de bästa resultaten) framgår av resultatlistan.

Tomas Bolle

RESULTAT

Damer:	Rond 1	Rond 2	Total
1 Aspin, Nya Zeeland	708	662	1340
2 Corby, USA	654	677	1331
3 Spry, Australien	652	669	1321
4 Hadorn, Schweiz	653	664	1317
5 Parker, Syd-Afrika	639	671	1310
6 Safránková, Tjeckoslovakien	645	610	1255
7 Craig, Canada	589	631	1220
8 Tolvanen, Finland	606	606	1212
9 Eriksson, Sverige	590	616	1206
	(180 träff)		
10 Summers, England	581	625	1206
	(178 träff)		
11 Axlund, Sverige	598	606	1204
12 Berntsson, Sverige	585	597	1188

Herrar:	Rond 1	Rond 2	Total
1 Burton, Nya Zeeland	800	783	1583
2 Hadas, Tjeckoslovakien	763	755	1518
2 Karlsson, Sverige	757	754	1511
4 Schindler, Schweiz	746	758	1504
5 Duval, Belgien			1499
6 Tang-Holbek, Danmark	728	734	1462
7 Hunter, Syd-Afrika	742	713	1455
8 Nordström, Sverige	719	726	1445
9 Erdely, USA	704	726	1430
10 Tengroth, Sverige	717	712	1429
11 Kerr, Nya Zeeland	710	718	1423
12 van den Bosch, Belgien			1417
13 Pricels, Belgien			1416
14 Wiltshire, Syd-Afrika	698	713	1411
15 Savonen, Finland	705	703	1408

Internationellt

Av Lars Ekegren

Den här gången tänker jag ägna mig helt åt den internationella korrespondensmatchen, som just har avslutats.

Iris Axlund, vi lyfter på hatten för Dig och hurrar högaktningfullt. Nog visste vi att Du var bra, men att Du var så bra anade nog ingen. Jag har just släppt ut nyheten om Din oväntade seger över Kurkowska via TT, och nyss ringde mig Reuters världsberömda nyhetsbyrå och kollade uppgifterna. Inom ett dygn kommer Ditt namn att sprida god Sverige-propaganda över hela världen. Det var sannerligen ett snabbt svar på min artikel om dambågskytten i förra numret av Bågskytten, och det var ett svar som kan komma att ge dambågskytten i Sverige just den skjuts framåt, som vi alla går och längtar efter. Grattis och tack!

Om någon är intresserad av att veta hur

Iris nådde sitt segerresultat, så vill jag gärna nämna de olika avståndspoängen. Alltså: 70 m — 300 p, 60 m — 277 p, 50 m långhåll — 238 p, 50 m korthåll — 220 p, 35 m — 280 p, 25 m — 225 p. Vad sägs om den serien?

I herrklassen var det värre. Bäste svensk blev Curt Larsson, Södertälje, på sjuttonde plats med 1349 p. Segrare blev vår gamle bekant H. U. Schindler från Schweiz med 1609 p — han som höll på att ställa till stor sensation på 90 m vid VM i Oslo i fjol. Gissa om den segern kommer att bli populär i alplandet!

I lagtävlingen hamnade Sverige på fjärde plats i både dam- och herrklassen. Bland damerna hade vi Polen, Tjeckoslovakien och Storbritannien före oss, och bland herrarna Tjeckoslovakien, Finland och Polen. Förra gången Polen slog Sveriges herrlag var om jag inte minns mig vid VM i Paris 1937.

Av de övriga svenskarna blev Greta Demborg nr 15, Anna Britta Billö nr 29 och Nell Roggeveen nr 45, samt Levi Schagerström nr 20, Halvar Larsson nr 22, Göthe Wedin nr 27, Sven Jansson nr 28, Tage

Ljungkvist nr 40 och Yngve Bluhme nr 52.

I övrigt hänvisas till resultatlistan.

Sammanfattningsvis kan sägas att Iris räddade Sveriges internationella bågskytte-ära genom sitt bländande resultat. Vi får hoppas att pojarna kommer igen en annan gång, förslagsvis vid VM i Helsingfors 1955.

Tag Iris som exempel! Hennes målmedvetna strävan kan tjäna som en förebild åt oss litet till mans.

Fita Mail-Match 1954

Ladies

1 Iris Axlund, Sverige	1468
2 Janina Kurkowska, Polen	1459
3 Maria Kondracka, Polen	1437
4 C. Spry, Australien	1435
5 Safránková, Tjeckoslovakien	1427
15 Greta Demborg, Sverige	1223
29 Anna Britta Billö, Sverige	1084
45 Nell Roggeveen, Sverige	891

Teams:

1 Polen	4232
2 Tjeckoslovakien	4071
3 Storbritannien	3850

Gentlemen:

1 H. U. Schindler, Schweiz	1609
2 Hadas, Tjeckoslovakien	1583
3 E. Nikula, Finland	1467
4 Mazurek, Polen	1427
5 D. J. Mellersh, Storbritannien	1418
6 M. Helovu, Finland	1411
7 H. Taipale, Finland	1397
8 K. Kandell, Finland	1396
9 Bastá, Tjeckoslovakien	1391
10 P. Kapanen, Finland	1388
17 Curt Larsson, Sverige	1349
20 Levi Schagerström, Sverige	1345
22 Halvar Larsson, Sverige	1340
27 Göthe Wedin, Sverige	1326

28 Sven Jansson, Sverige	1323
40 Tage Ljungkvist, Sverige	1185

Teams:

1 Tjeckoslovakien	4353
2 Finland	4275
3 Polen	4102
4 Sverige	4034

SM i fält- och jaktskytte 1955

De bågskytteklubbar, som reflekterar på att ställa sig som arrangör för 1955 års SM i fält- och jaktskytte, torde inkomma med ansökan härom före den 31 nov. 1954. Ansökan skall åtföljas av:

- Uppgift om beräknat antal skyttar
- tävlingsavgifter (individuellt och för lag)
- organisationsplan
- tid, som sökanden anser lämplig (vår, sommar, höst)
- inkvarteringsförhållanden.

Vi erinra om att organisationsplan för SM i Borlänge finns publicerad i nr 5 av BÅGSKYTTE. I händelse sökanden finner lämpligt avvika från denna organisationsplan torde redogörelse för avvikelser anges i ansökan.

Önskade upplysningar lämnas på begäran. Ansökan skall sändas till Sv. Bågskytteförbundet, Fältskyttekommittén,

Tuna-Hästberg

T. Bolle H. Blichingberg E. A. Larsson

Tillverkning av träbågar

av GERT SPICKER

Finns det något mera tilltalande för ett äkta bågskyttehjärta än skönhet och grace med vilken en båge i draget böjer sig? Har inte alltid jaktgudinnan Diana framställdes med bågen såsom ett bevis på skönhet och styrka? Bågen har alltid och kommer väl alltid att fascinera just genom sin mjuka böjning som låter en ana dess obändiga kraft och styrka.

Vi nutidsmänniskor, som är lästa i det dagliga arbetet för att tjäna effektiviteten, söka oss gärna tillbaka till det enkla och primitiva. Många finner "avkoppling" i bågskyttesporten. Dock är ej alla utövare av denna urgamlas och ädla sporten tillfredsställda med att bara skjuta och klättra upp för den oftast så mödosamma vägen till de högsta poängsiffrorna. Vår egen nyfikenhet och skaparlust sporrar oss att leka med tanken på en egenhändigt tillverkad båge. Men hur och var börjar man?

Min första båge gjorde jag utan andra erfarenheter än den jag fann i en del skrifter och handlingar, framsnokade dels på antikvariat dels på bibliotek. Detta famlande på okänd mark visade sig nyttigt men kostsamt. Men från klarhet till klarhet gick min utstakade väg mot målet: en båge med "pep" som än i dag uppfyller mina rätt högt ställda fordringar.

I det nedanstående vill jag gärna dela med mig av mina erfarenheter i en beskrivning över båg tillverkning.

Historiskt sett kan man dela in bågtyperna i 3 huvudgrupper:

- 1 Den asiatiska bågen, som i sin tur har många avarter och varianter. The asiatic composite bow.
- 2 Den engelska långbågen.

The english longbow.

3 Den moderna flatbågen.

3 The modern flatbow.

Tyvärre måste jag slänga omkring mig lite utländska då och då, därför att svenska språket saknar de termer och uttryck som är så intimt förbundna med bågar, deras formgivning samt tillverkning.

Jag skall nu ta grupperna i tur och ordning, prata lite om resp. bågarnas utseende, diskutera deras beståndsdelar och prestationsförmåga för att slutligen beskriva tillverkning av en modern flatbåge med hjälp av enkla medel.

1. Den asiatiska bågen

Den asiatiska bågen är mycket gammal, hur gammal kan jag inte säga därför att den förlorar sig in i den gråa forntiden, men kan spåras tillbaka till Kina. Därifrån har den övertagits av Indien och vandrat vidare till Persien och Turkiet.

Hur olika den asiatiska bågens avarter och undergrupper än är sinsemellan till formgivning, längd och böjning, ett har de alla gemensamt, de är tillverkade av 3 huvudkomponenter:

- 1 Ryggen är av senor.
- 2 Mellanlagret är av lönn eller bambu,
- 3 Framsidan är av horn eller liknande, såsom valbarder, även elffenben lär ha förekommit.

Dessa asiatiska bågar är i utseende ganska olika våra dagars bågar, de är mycket reflexta, d. v. s. böjer sig avsträngt mycket kraftigt bakåt så att deras spetsar med sina strängskåror t. o. m. kan beröra varandra.

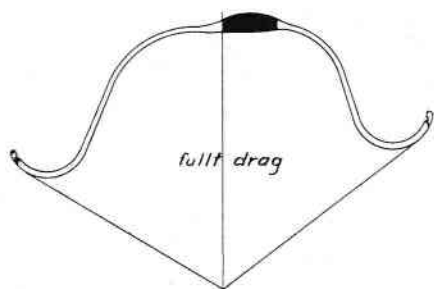

Fig. 1.
Turkisk flyktbåge

Den mest fulländade utformning erhöill denna bågtyp i Turkiet. Det är den turkiska bågen som har skjutit iväg en flyktpil c:a 990 meter, en ganska försvarlig längd när man tänker efter, som ännu idag ej uppnåts trots alla teknikens framsteg.

En sådan båge var på den tiden (14:e och 15:e århundradet) en klenod som vårdades omsorgsfullt både före och efter tävlingarna samt under viloperioderna, och gick den i arv från far till son. Framställningstiden var mycket lång, upp till 7 år, men så fick bågämnena och halvfabrikat också genomgå många operationer med långa lagringstider emellan.

Bara att kunna stränga en sådan båge fordrade en speciell teknik och träning, vilket jag kan intyga, ty jag har gjort en dylik och är ännu ur stånd att sätta en sträng

på den. Denna bågtyp strängades nämligen sittande.

Den enanockändan eller *Siyah* lades på vänstra låret, som hölls tryckt mot marken. Bågen, vars framsida (buken av horn) var vänd uppåt, trädades under högra låret så att bågens handtag vilade mot lårets undersida. Sedan fattade skytten den andra fria nockändan vilken böjdes uppåt kring högra låret, medan högra benet sträcktes ut mer och mer tills strängögglan kunde trädas över bågnocken.

Skjuttekniken var också en helt avvikan-de. Vi använder idag 3-fingregreppet eller *The Mediteran can Release*. Asiaterna däremot drog strängen med tummen och hade de som skydd mot strängens snärt en oftast konstfullt utarbetad tumring av elfenben. Pekfingret och även långfingret lades sedan över tummens första led på andra sidan om strängen. Vid detta skjutsätt låg pilen på högra sidan om bågen (för Högerskyttar).

Den asiatiska bågen saknade pilstöd. Turkarnas flyktpilar som bara var 23 tum långa rörde aldrig vid bågen. Pilarna fick glida i en hornskena som var omkring 6 tum lång, 2 tum bred och 1 tum djup samt skålåd. Den skålåde innersidan var blankpolerad och hölls av båghandens 4 fingrar i en läderögla på högra sidan om bågen. Skenans främre kant låg i linje med bågens rygg och dess bakkant mellan strängen och bågen. På så sätt tillät man en c:a 5 tums överdragning så att en 23 tums pil kunde dragas 28 tum och blev utgångshastigheten därigenom enorm.

Att dessa bågar, som i draget tillstånd hade lagrat en oerhörd initialspänning, och på vilka hela böjningen var begränsad till en 7 tums lång sträcka, 6 tum ovan- och nedanför handtaget, höll ihop kan man tillskriva de elastiska materialerna på rygg- och framsidan nämligen senorna och hornet i förening med det starka och elastiska limmet som användes på den tiden.

2. Den engelska långbågen

Denna bågtyp, som våra äldre skyttar är väl förtrogna med därför att den var allennarådande p. 20- och 30-talet, är av helt annan karaktär och konstruktion. Den har använts särskilt av engelsmännen redan vid tiden för korstågen och har sedan hjälpt dem att vända krigslyckan till deras favör i de många sammandrabbningarna med de bättre och framförallt tyngre beväpnade franska ryttarna. En dåtida rustning på upp till 80 kg. vikt skyddade inte sin olycklige bärare mot de tunga engelska krigspilarna de s. k. bodkins, utan trängde igenom både rustning, ringbrynja och riddaren.

Den engelska långbågen gjordes av idegran ett synnerligen elastiskt och i tåthet oöverträffat virke. Det har sagts att idegranen har skapats till bågträd av gudarna.

Förklaringen ligger i det faktum att det s. k. sapwoodskiktet, det skiktet där saven cirkulerar upp- och nedåt, är av oerhört seg beskaffenhet varför det lämpar sig till ryggen på bågen. Med seghet menar jag stor motståndsförmåga mot de på ryggen uppträdande böjnings- och dragningspåkänningarna. Kärnvirket utmärkes av tåthet i årsringarna, hög elasticitet och spänst, samt förmågan att kunna tåla tryckpåkänningar, som uppträder på bågens framsida. Man har alltså två naturligt hopväxta komponenter i en båge. Sapwoodskiktet bidrar dock mycket litet till det egentliga arbetet, nämligen snärtan eller kastet.

Dr. Saxton Pope, en amerikansk bågskytte och framgångsrik jägare med bågen som vapen, som inom parentes nämnt bl. a. jagade och fällde den ganska fruktade Grizzlybjörnen i Amerika och som sedan reste till Afrika för att där framgångsrikt jaga lejon, påvisade genom experiment de olika egenska-

perna för ovannämnda skikt. Han tillverkade 2 miniatyrbågar båda 12 tum långa och f. ö. exakt lika, den ena av sapwood och den andra av kärnvirke. Deras styrka var 8 pund vid ett drag av 8 tum. En 8 tum miniatyrpil sköts 43 yards av sapwoodbågen. Den andra sköt pilen däremot 63 yards, vilket bevisar kärnvirketets större kastförmåga.

Han satte 2 stavar som var 12 tum långa och lika i tjocklek, den ena av sapwood och den andra av kärnvirke, i ett skruvstycke och mätte upp deras styrka medelst en fjärdervåg som han fäste vid stavarna. När han hade böjt stavarna 4 tum avläste han 8 pund för sapwoodstaven och 14 pund för staven av kärnvirket. Vid 5 tums böjning brast emellertid staven av kärnvirket. Däremot kunde han böja den andra i rätt vinkel utan att denna bröts.

Den engelska långbågens genomträngningsförmåga är som förut nämnts mycket stor. Detta bevisade Pope genom att skjuta en 35 grams tung pil genom en 1 tums plank av med furu jämförbart virke. Han använde sin 75 pund jaktbåge och gick pilen fullständigt igenom plankan. Han påvisade också att rustningar ej förmå stoppa en bodkinpil. För den skull ställde Museet för Etnologi i San Francisco en ringbrynja till hans förfogande. Den var tillverkad i Damaskus omkring år 1500 e. K. f. och vägde c:a 12 kg. samt var i utmärkt skick. Museets intendent erbjöd sig att ta ringbrynjan på sig och tillät Pope att skjuta. Denna avböjde emellertid som tur var och satte brynjan på en låda av trä istället. Han sköt en bodkin mot brynjan och kraften var så stor, att pilen trängde igenom brynjan, slog igenom bägge sidorna av lådan på tillsammans 1 tums tjocklek och fastnade i ringbrynjan på baksidan.

Långbågens kastförmåga är av helt annan natur än den turkiska. Den turkiska skjuter lätta pilar mycket längre än långbågen, vil-

Ilta-Meri blir farlig i Helsingfors!

Av Lars Ekegren

Vår gamle vän Antti Hiekkamies har just varit i Stockholm. Förutom färiska hälsningar från Helsingfors förde han med sig resultatlistan från de finländska mästerskapen. Tävlingarna ägde rum under hård blåst, men ändå segrade Ilta-Meri Santaoja på utomordentliga 1491 p. Den flickan blir hyperfarlig vid VM i Helsingfors nästa år.

Men det är inte den enda obehagliga överraskningen som väntar de svenske. Då jag

kens skottvidd ligger mellan 250 och 300 meter. Men långbågen förmår skjuta tunga pilar och är dess genomslagskraft större.

Den engelska långbågen är som namnet säger mycket lång. Den mätte över 72 tum mellan 40 och 48 tum för den turkiska. Den är inte lika bred som den turkiska utan håller endast 1 1/4 tum mot upp till 2 tums bredd för den senare. Långbågens framsida utformades enl. den s. k. roman arc.

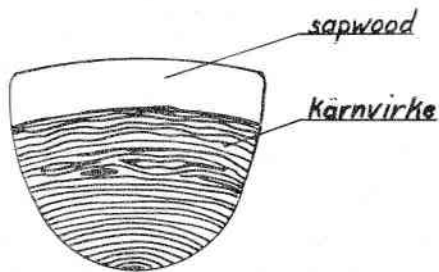

Fig. 2

Då denna bågtyp ej längre används skall jag ej gå in på dess tillverkning, som hör till de mera komplicerade arbeten inom bågmakeriet.

(Forts. följer)

nyligen var i England fick jag av den engelske förbundssekreteraren Mr. Edwards en resultatlista från de 101:a engelska mästerskapen, som fick mig att spärra upp ögonen. Där segrade en helt ny man, Jack Collyer från Kent, på fantastiska 1677 p. Visserligen är hans resultat inte direkt jämförbart med våra, men de är tillräckligt bra för att visa att han är fullt i klass med vår absoluta topp.

Det stramar till och de är roligt. Vi har haft det alldeles för lätt de senaste åren. Den som nu går och har små funderingar på att bli Sveriges näste världsmästare måste inställa sig på en hård fight till sista pilen. En fullträff vid VM i Helsingfors 1955 kräver målmedvetna förberedelser från och med nu. Det gäller att ta det lugnt med skjutningen under vintern och att i stället skaffa sig mängder av grundkondition genom skidåkning, gymnastik eller tennis — det gäller att fundera ut hur långt det tar att arbeta sig pp till absolut toppform (låt tidigare erfarenheter tala!) och det gäller att kallblodigt följa ett personligt program som leder fram till den önskade toppformen i slutet av juli nästa år. Den som lyckas bäst med detta har en fet chans. De som tar det lättvindigare kan redan nu skrinlägga alla gyllene förhoppningar. Det är den blistra — men eggande — sanningen.

**Stöd vår egen tidning
Bågskytten**

Distriktsmästare i Taveltskytte

Göteborg:

Anna-Britta Billö	1061
Tage Ljungkvist	1396
Lag: Göteborg (Ljungkvist, Anetjärn, Stranne)	4003

Dalarna:

S. E. Ström, Borlänge	1344
Kristina Backhans, Malung	1057

Lag, herrar: Borlänge (Ström, Larsson, Olsson)	3846
Lag, damer: Falun Furubom, Bejnert, Johansson)	2616

Gästrikland:

R. Vahlund, Gävle	1497
B. Eriksson, Sandviken	1312
Lag, herrar: Sandviken (Lindberg, Bergström, Eriksson)	4140
Lag, damer: Sandviken (Erikson, Ivarsson, Lindberg)	3003

Västmanland:

Håkan Nordström, Västerås	1442
Lag, herrar: Västerås (H. Nordström, B. Nordström, Edmer)	3980

Örebro:

Ingvar Carlsson, Örebro	
Lag: Örebro (Karlsson, Fahlström, Wallin)	3857

Östergötland:

Bengt Lindén, Ljungsbro	1462
Berta Karlsson, Ljungsbro	1260
Lag, herrar: Norrköping (A. Holstensson, H. Johansson, T. Johanson)	4131

Jakt- och Fältskytte

Stockholm:

Håkan Blechingberg, Igelboda	375
Barbro Hammarlund, Igelboda	331

Juniorer:

Björn Bengtson, Igelboda	528
--------------------------	-----

Flickor:

Ann-Ch. Telégin, Sandödlorna	111
------------------------------	-----

Oss emellan...

Tyvärr måste vi meddela att DK:s planerade instruktionskurs i taveltskytte i Sandviken den 18—19 sept. måste inställas tills vidare p. g. a. flera återbud från distriktsombuden. Vi hoppas att kunna genomföra den vid ett senare tillfälle och att alla distrikten då kommer att vara representerade.

Ännu är det många klubbar som inte sänt in svar på vårt cirkulär nr 2/DK av den 20 juli, varför vi be er att göra det omgående så att vi kan ta itu med dem. OBS. Adressen är nu: Kvarngatan 2, Falun.

Vi skulle samtidigt vilja vädja till både klubbar och distriktsombud att svara på cirkulär, så underlättar ni vårt arbete betydligt.

Damkommittén

Allmänna regler för stångskytte

»Système Flamande«.

Översatta av Lars Ekegren.

Forts. fr. förra uumret.

§ 25.

Det är förbjudet att skjuta provskott, såväl vid stången som på hela skjutfältet, så snart startlistan börjat göras upp.

§ 26.

Den arrangerade klubbens tävlingskommitté sätter upp fåglarna på ställningen. Antalet fåglar skall vara det som står i tävlingsinbjudan. För att bereda skyttarna möjlighet att studera fåglarnas uppsättning, får de inte sättas upp på ställningen förrän vid lottdragningen. Det är strängt förbjudet att vidröra fåglarna sedan de blivit uppsatta. Endast det tillkännagivna antalet fåglar får sättas upp på ställningen, ej fler.

Om till följd av ett misstag antalet fåglar skulle visa sig vara än vad som sagts i tävlingsinbjudan, skall tävlingskommittén taga bort det överskjutande antalet omedelbart före nästa omgång.

§ 27.

Om det skulle visa sig omöjligt att samtidigt sätta upp alla utlovade fåglar på ställningen, skall tävlingskommittén vid tävlingens början tillkännage, efter vilket antal

Lag, herrar: Igelboda

(Blechingberg, Spicker, Fogelström) 1035

Lag, Juniorer: Igelboda

(Bengtsson, Thunström, Säbom) 1359

nedskjutna fåglar de resterande fåglarna skall sättas upp. Detta gäller såväl beträffande småfåglar som beträffande fåglar av högre valör. Antalet bör korrespondera med antalet tomma sprintar. Ett anslag om detta arrangemang skall anslås på en för skyttarna väl synlig plats.

I händelse av att ett misstag inträffar då antalet nedskjutna fåglar skall räknas, så att en eller flera skyttar börjat skjuta när komplettering av fåglar redan borde ha ägt rum, skall rättelse äga rum, varefter turen återgår till skytten närmast efter den som senast sköt ned en fågel. Tävlingskommittén skall tillkännage vem det är innan stången fälls för komplettering.

Om man försummat en kompletteringsomgång och redan hunnit fram till nästa, fortsätter man direkt med denna.

Om man råkar skjuta ned alla fåglar innan turen kommit till den patrull före vilkens skjutning komplettering enligt lotten skall äga rum, äger komplettering rum omedelbart.

§ 28

Vid kontroll och avräkning av fåglar som skall fördelas, skall man endast ta hänsyn till det antal som från början placeras å ställningen samt de kompletterande uppsättningar som senare gjorts.

I händelse av något misstag kan inget lag undandraga sig skyldigheten att betala för fåglar etc. genom att åberopa avtal med tredje person, funktionär eller dyl.

§ 29

Tävlingskommittén äger rätt att tillfälligt uppskjuta tävlingen i händelse av häftigt oväder. Tävlingen fortsättes snarast möjligt.

§ 30.

I händelse av olycksfall eller plötslig

§ 35

Om en skytt skulle råka bli upptagen på startlistan två gånger, gäller den första gången. Om skytten ej finns upptagen på startlistan men ett nummer finns kvar i lotturnan, erhåller han detta nummer. Om nummer helt skulle saknas, erhåller han det sista numret i sin patrull, varefter alla efterföljande skyttar får närmast högre nummer. Om det finns för många nummer i urnan, bortfaller dessa.

Om ett eller flera nummer skulle saknas vid lottdragningen, lägger man tillbaka alla lotter i urnan tillsammans med den eller de saknade. Därefter drar man samma antal lotter som man drog första gången. Om därvid det eller de saknade numren kommer upp, placeras det eller de på respektive plats i startlistan, varefter alla efterföljande får närmast högre nummer.

Exempel: Nummer 37 fattas i första lottdragningen. I andra lottdragningen kommer det upp som nummer 1. Skytten får då detta startnummer, förutvarande ettan blir tvåa o. s. v.

§ 36

Fåglar, blommor etc. reserverade för ej nedskjutna fåglar, tillfaller den som drar första lotten gällande fågeln ifråga, om inga andra bestämmelser kungjorts på förhand.

§ 37

Om man i en tävling har satt upp priser eller medaljer för största antalet nedskjutna fåglar eller för bästa prestation, kan båda pristyperna tillfalla en och samma patrull, om ingenting annat kungjorts i inbjudan.

Endast stångskytteklubbar får förekomma i prislistan.

sjukdom, som omöjliggör fortsatt deltagande i tävlingen, kan tävlingskommittén tillåta att en annan skytt träder in i strället. Denne bör om möjligt tillhöra samma klubb som den sårade eller sjuke.

Samma regel gäller för läkare, ämbetsmän etc. som under pågående tävling plötsligt kallas bort till någon brådskande ämbetsplikt.

§ 31

För att underlätta lottdragningen om ej nedskjutna fåglar, uppläses de två sista omgångarna och anslås vid stången.

§ 32

Lottdragningen om ej nedskjutna fåglar äger rum i närvaro av skyttar ej tillhörande arrangörsklubben. Detta sker under loppet av den näst sista omgången, efter upprop av deltagarna enligt startordningen, som anslagits på en plats väl synlig för skyttarna.

§ 33

Man drar lott om alla småfåglar på en gång. De större fåglarna indelas av tävlingskommittén i grupper, som fixeras före lottdragningens början.

§ 34

Tävlingskommittén kontrollerar i närvaro av skyttar ej tillhörande arrangörsklubben att lotter med samtliga startnummer läggs ned i lotturnan. Sedan urnan tillslutits, skall den vändas och skakas i alla riktningar. Därefter drager man lotterna en efter en. Lottdragningen verkställs av skyttar ej tillhörande arrangörsklubben.

Varje lott överlämnas till en funktionär, som med hög röst läser upp numret. Efter avslutad lottdragning anslås resultatet på tävlingsplatsen.

§ 38

Varje klubb måste före tävlingen uppvisa ett skriftligt bevis på att klubben är erkänd, att dess förbundsavgifter är betalda samt att de nämligen uppräknade skyttarna är medlemmar av klubben samt har fullgjort sina skyldigheter.

Dessa bevis skall inlämnas till tävlingskommittén på fastställd tid. De skall även granskats av skyttar tillhörande konkurrentklubbar.

Skyttarna får endast ingå i den egna klubbens patruller.

Arrangörerna kan när som helst kräva att identitetskort uppvisas.

§ 39.

Prislistan såväl som bevisen skall finnas tillgängliga, så att eventuella anmärkingar kan göras före prisutdelningen. Om tvekan råder, kan arrangörerna behålla ett pris till full visshet uppnåts.

§ 40

Avstånd räknas fågelvägen, antingen från ortens kyrka eller från dess rådhus. Det får aldrig räknas med stängen som utgångspunkt.

§ 41

Om pris finns uppsatt för den klubb som ställer upp med största antalet skyttar och två klubbar ställer upp med samma antal går priset till den klubb som bor längst bort från tävlingsorten.

Om dessa klubbar skulle vara från en och samma ort, går priset till den som har de flesta medlemmarna.

Om de fortfarande skulle vara lika, avgör lotten.

§ 42

Om en klubb lämnar tävlingskommittén oriktiga uppgifter, kan samtliga dess priser dragas in. Det kan även medföra att klubben strykes som medlem i förbundet.

§ 43

Klubben har rätt att behålla 5 proc. av alla insatser för täckande av tävlingskostnaderna. Inget annat avdrag får göras, om inte klubben ställer pilar till förfogande. I så fall får avdragas: 0,10 fr. för högst 10-francsfåglar, 0,20 fr. för högst 15-francsfåglar, 0,25 fr. för högst 20-francsfåglar o. s. v.

§ 44

Alla anslutna klubbar förbinder sig att förhindra varje form av hasard, vid risk av uteslutning.

§ 45

Sådana fall som ej förutsetts i dessa regler behandlas av en kommitté, sammansatt av tre medlemmar av organisationskommittén och tre skyttar tillhörande främmande klubbar, helst medlemmar av dessa klubbars styrelser.

Dessa sex skiljedomare kompletterar sin kommitté genom att välja en sjunde man till ordförande. Denne har utslagsröst.

SLUT

Ni träffar prick

om Ni anlitar S V E X för Edra transporter

Möbelbussar — Lastbilar — Skåpbilar

Specialitet: Flyttningar

Telefon, växel 175 80

Tävlingsinbjudningar

På uppdrag av D. F. inbjudas vi härmed berörda klubbar till
SKÅNES D. M. i

Jakt och Fältskytte

söndagen den 10 oktober 1954 i Ystad
(Sandskogsträffen)
Samling kl. 9.00 fm. vid Soldattorpet,
I 7:s nya skjutbana i Sandskogen.
Upprop kl. 9.30.
Startavgifter: seniorer 5:—, juniorer 3:—
och lag 10:—. Avgifterna kunna insättas
å postgiro 447000 och anmälningarna
skickas till Gösta Lindéhn, Regementsg.
22, Ystad. Sista anmälningdagen den 28
sept. 1954. Efteranmälningar kunna ej
mottagas.

Klasser: instinktiva, om minst tre skyttar
anmäla sig. Märkesklassen: damer, seni-
orer och juniorer

Ystads Bågskytteklubb

Jaktstigen

Den extrema jaktskyttetävlingen
anordnas den 10/10 1954 i

Helenelund

Senaste anmälningdag 4/10 1954

Sandödlorna